

Høringsinnspill – Eide Fjordbruk

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
Kun sendt til: postmottak@nfd.dep.no

Eidestøa, den 14. januar 2022

Deres ref: 21/6417-1

Høringsinnspill – forslag om etablering av en ny ordning for tildeling av tillatelser til akvakultur med laksefisk til miljøteknologiformål

1. Innledning

Vi viser til høringsbrev med vedlegg vedr. forslag om etablering av en ny ordning for tildeling av tillatelser til akvakultur med laksefisk til miljøteknologiformål, heretter omtalt miljøteknologitillatelser.

Eide Fjordbruk AS («Eide») ønsker med dette å komme med innspill til den foreslåtte ordningen.

Oppsummert er Eide svært positiv til at det etableres en ny ordning for tildeling av miljøteknologitillatelser.

Ordningen vil stimulere til innovasjon og teknologiutvikling i kystnært havbruk, og på sikt bidra til å redusere miljøpåvirkningen fra næringen knytt til m.a. lakselus og slam. I tillegg vil ordningen kunne åpne nye areal for kystnært havbruk.

2. Kort om Eide og hvorfor vi inngir et eget høringsinnspill

Eide er et innovativt lokaleid oppdrettsselskap som bruker betydelig ressurser på teknologiutvikling og optimalisering av oppdrett – både på land og i vann. Eide, og våre heleide konsernselskaper Eide Sustainable Marine Technology AS og Norforsk AS, har flere egne dedikerte ansatte som utelukkende jobber med forskning og teknologiutvikling.

Miljøteknologitillatelser vil for Eide kunne stimulere til ytterligere teknologiutvikling og etterspørsel, samtidig som det kan åpne for å ta i bruk teknologi knyttet til lukket produksjon i sjø som vi allerede har utviklet.

3. Eides innspill

Eides innspill til ordningen kan kort oppsummeres slik:

- Det er positivt at tillatelsene kan tildeles årlig, og at ordningen med avgrensning av tillatelsene i maksimalt tillatt biomasse benyttes.
- Forslaget om at det kan tildeles inntil 15 000 tonn MTB det første året er for lavt. Et så begrenset volum vil svekke teknologiutviklingen, etterspørselen etter ny teknologi og muligheten for en bærekraftig vekst i næringen.

Slik Eide ser det bør veksten innenfor ordningen *minimum* tilsvare den totale veksten som tilbys i åpne merder etter trafikklyssystemet. Hvis man legger til grunn potensielt vekstvolum etter trafikklysmodellen i grønne områder i 2020 ville volumet for den lukkede miljøteknologiordningen blitt ca 33 000 tonn. Rent prinsipielt bør veksten som tilbys i lukkede enheter gjennom miljøteknologiordningen være enda større, slik at næringen over tid vris mot en forhøyet lukket produksjonsandel.

- Dersom man skal kunne utvikle og benytte ny lukket teknologien i kommersiell skala er det viktig at enkeltaktører med den beste teknologien kan få tildelt tilstrekkelig MTB. Eide støtter derfor forslaget om at én enkelt aktør skal kunne tildeles inntil 7500 tonn MTB, spesielt i et scenario der det totale volumet i ordningen heves ut over 15 000 tonn MTB.
- Eide støtter en tildelingsordning basert på en egen auksjon for miljøteknologitillatelsene. For å kunne delta i auksjonen må aktørene oppfylle tydelige og objektive prekvalifiseringsvilkår.
- Eide støtter at prekvalifiseringsvilkårene skal være effektkrav og ikke teknologikrav, og at ordningen dermed blir teknologinøytral. Kravet om null utslipp av egg og fritt svømmende stadier av lakselus og minimum 60 prosent oppsamling av slam støttes.
- Eide mener et tilleggskrav for prekvalifisering må være at fisk som oppdrettes innenfor rammen av tillatelsen ikke kan settes ut i åpne merder i sjø, men skal oppdrettes i tråd med effektkravene gjennom hele livssyklusen fra utsett i sjø til slakt. Om et slikt krav ikke er satt vil ordningen i realiteten kunne uthules ved at det primært blir en ordning for postsmoltproduksjon, der fisken overføres til åpne merder i siste del av livssyklusen frem mot slakting.
- Et prekvalifiseringskrav bør også være at teknologien som skal benyttes for å oppnå effektkravene er dokumentert utprøvd på fisk.
- Eide mener en ordning med innovasjonskonkurransen vil være for ressurs- og tidkrevende for forvaltningen og oppdretterne. Dette synspunktet er grunnet i erfaringen med utviklingstillatelsene, hvor endelig saksbehandling i flere saker enda ikke er avsluttet selv om søknadsrunden ble lukket for nesten fem år siden (2017). Det vil også kunne bli krevende for myndighetene å kvalitativt skulle skille mellom søknader basert på den relativt grove poengskalaen som er skissert i høringsnotatet.

- Dersom tildeling skal skje etter innovasjonskonkurranse, noe Eide altså ikke anbefaler, er det avgjørende at vederlaget for tillatelsene ikke settes for høyt. Innovasjon og utvikling av ny teknologi krever store investeringer, spesielt i tidlig fase. Dersom vederlaget for tillatelsene settes for høyt vil dette kunne utelukke gode konsept og aktører fra ordningen, og dermed svekke intensjonen med hele miljøteknologiordningen.
- Røde og gule produksjonsområde etter trafikklyssystemet må prioriteres da effekten av lukkede anlegg vil kunne være med å løse miljøutfordringer i disse områdene, og bidra til at alle produksjonsområder kan nå målet om en femdobling av verdiskapingen fra havbruksnæringen i 2050.
- Etablering iht. til ordningen vil være kostnadskreven, og tidsavgrensning bør ikke innføres. Om det innføres tidsbegrensning bør denne være minimum 50 år.

Vi ser frem til at miljøteknologiordningen blir etablert, og at første utlysning kan skje i 2022.

Vi stiller selvsagt også til møte med både politisk ledelse og embetsverk i NFD dersom det er ønskelig å diskutere ordningen eller høringsinnspillet nærmere.

Med hilsen

Sondre Eide
Daglig leder
Eide Fjordbruk